

Wyłączenia grupowe i pomoc de minimis

Komisja Europejska ma możliwość wydawania rozporządzeń, na podstawie których pewne kategorie pomocy są, niejako z góry, uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem i w związku z tym nie wymagają wcześniejszej notyfikacji oraz uzyskania zgody Komisji. Są to projekty objęte tzw. wyłączeniami grupowymi oraz pomoc de minimis.

Kwestię przyznawania **pomocy w ramach wyłączeń grupowych** reguluje *Rozporządzenie Komisji (WE) NR 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu* (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych). Odnosi się ono do następujących kategorii wsparcia:

- pomocy regionalnej;
- pomocy inwestycyjnej i na zatrudnienie dla MŚP;
- pomocy na zakładanie przedsiębiorstw przez kobiety;
- pomocy na ochronę środowiska;
- pomocy na usługi doradcze dla MŚP i udział MŚP w targach;
- pomocy w formie kapitału podwyższonego ryzyka;
- pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną;
- pomocy szkoleniowej;
- pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych.

Projekty programów pomocowych przewidujących przyznanie wsparcia w ramach wyłączeń grupowych wymagają opinii Prezesa UOKiK. W swojej opinii Prezes stwierdza, czy projekt spełnia przesłanki pomocy publicznej, czy jest zgodny z zasadami wspólnego rynku oraz proponuje ewentualne zmiany. Programy te co do zasady nie podlegają obowiązkowi notyfikacji i uzyskania akceptacji Komisji. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy o dokonanie takiej notyfikacji wystąpi podmiot opracowujący program pomocowy lub podmiot udzielający pomocy np. w celu uzyskania pewności prawnej.

Podmioty opracowujące programy pomocowe, które przewidują udzielanie pomocy w ramach wyłączeń grupowych, lub podmioty udzielające pomocy indywidualnej w ramach wyłączeń grupowych niezwłocznie informują Prezesa UOKiK o fakcie rozpoczęcia udzielania wsparcia. Informacja ta przekazywana jest następnie przez Prezesa UOKiK Komisji Europejskiej. Jest to zawiadomienie wyłącznie o charakterze informacyjnym. Należy jednak pamiętać, iż Komisja w ramach prowadzonego monitoringu może sprawdzać, czy pomoc udzielana w ramach wyłączeń grupowych jest zgodna z odpowiednimi regulacjami (obecnie głównie z rozporządzeniem NR 800/2008).

Pomoc de minimis stanowi szczególną kategorię wsparcia udzielanego przez państwo, gdyż uznaje się, że ze względu na swą małą wartość nie powoduje ona zakłócenia konkurencji w wymiarze wspólnotowym. W związku z powyższym, nie stanowi ona de facto pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE, a w konsekwencji nie podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej. Zasady udzielania pomocy de minimis określa *Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis*.

Łączna wartość pomocy *de minimis* dla jednego beneficjenta nie może przekroczyć równowartości 200 tys. euro brutto w okresie 3 lat kalendarzowych, a w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze transportu drogowego – 100 tys. euro. Dokonując oceny wniosku przedsiębiorcy, bierze się pod uwagę bieżący rok kalendarzowy oraz dwa poprzednie lata. Nie ma znaczenia forma pomocy, źródło jej pochodzenia ani cel, na jaki została wykorzystana - do ogólnej puli wliczane są wszystkie środki uzyskane przez danego przedsiębiorcę jako pomoc *de minimis* w badanym okresie. Przedsiębiorców ubiegających się o pomoc de minimis obowiązują pewne

ograniczenia. Nie można łączyć jej, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, z pomocą o innym przeznaczeniu (np. pomocą regionalną), jeśli doprowadziłoby to do przekroczenia dopuszczalnej intensywności tej pomocy. Pomoc *de minimis* może być udzielana jedynie w formach przejrzystych, czyli takich, w stosunku do których nie ma konieczności szacowania ryzyka dla obliczenia wartości pomocy. Pomoc *de minimis* nie może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu *Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw*.

Zasada *de minimis* w ramach rozporządzenia nr 1998/2006 nie ma zastosowania w odniesieniu m.in. do przedsiębiorstw zajmujących się produkcją pierwotną produktów rolnych wymienionych w załączniku I do TWE, sektora rybołówstwa i akwakultury oraz sektora węglowego. Natomiast zasady dopuszczalności pomocy *de minimis* w sektorze rolnym w odniesieniu do produkcji podstawowej produktów rolnych określa *Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej*, natomiast w sektorze rybołówstwa i akwakultury - *Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rybołówstwa*. Ponadto, pomoc *de minimis* nie może być wydatkowana na zakup środków transportu wykorzystywanych do prowadzenia działalności w zakresie transportu drogowego towarów.

Projekt programu pomocowego przewidującego udzielenie pomocy *de minimis* wymaga zgłoszenia do Prezesa UOKiK w celu przedstawienia przez niego ewentualnych zastrzeżeń. Obowiązek taki nie dotyczy pomocy indywidualnej. Podmiot udzielający pomocy z urzędu (bez konieczności składania w tym zakresie wniosku przez beneficjenta pomocy) wydaje zaświadczenie o przyznanej pomocy stwierdzające jego charakter i określające m.in. dzień i wartość udzielonej pomocy *de minimis*, a także dane identyfikujące organ udzielający pomocy i beneficjenta oraz podstawę prawną udzielenia pomocy.

Zaświadczenie powinno być wydane beneficjentowi w dniu udzielenia pomocy (np. w dniu podpisania umowy, na podstawie której przedsiębiorca nabył prawo do pomocy lub wraz z decyzją organu udzielającego pomocy). Jeśli wszystkie niezbędne dane, które musi zawierać zaświadczenie o pomocy *de minimis* zostały uwzględnione w treści umowy lub decyzji, wydawanie zaświadczenia jako dodatkowego dokumentu nie jest potrzebne.